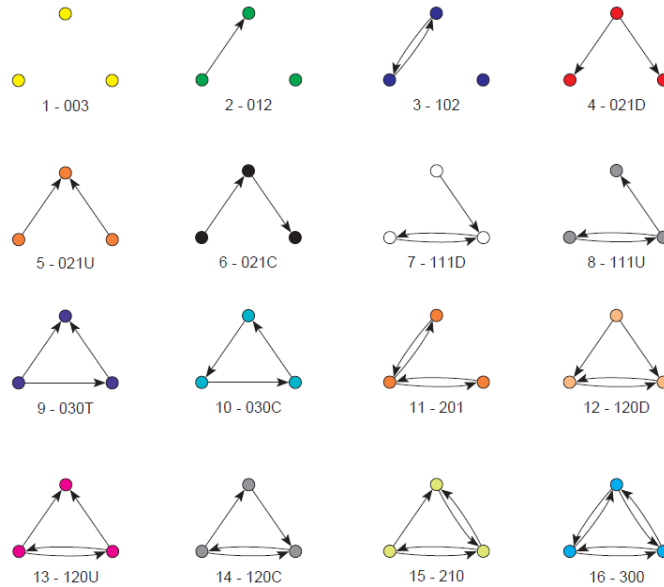

SOCn5010 Analýza sociálních sítí

Přednáška 10: sociální kapitál

Sociální kapitál

- Koncept využívaný ve studiu ekonomie, organizací, politologii
- Existují různé typy nerovností – ekonomické, sociální, kulturní
- Tyto nerovnosti se projevují jak na individuální, tak na skupinové úrovni
- Jak se tyto nerovnosti dají vysvětlit?

Sociální kapitál

- Nezbytná podmínka pro úspěšný lokální rozvoj, sociální integraci a politickou participaci
- Zdůraznění důležitosti sociálních vazeb a kulturních podmínek místního rozvoje
- Jde spíše o perspektivu než o koncept
- Propojení sociality, sociability a sociální zakořeněnosti

Definice

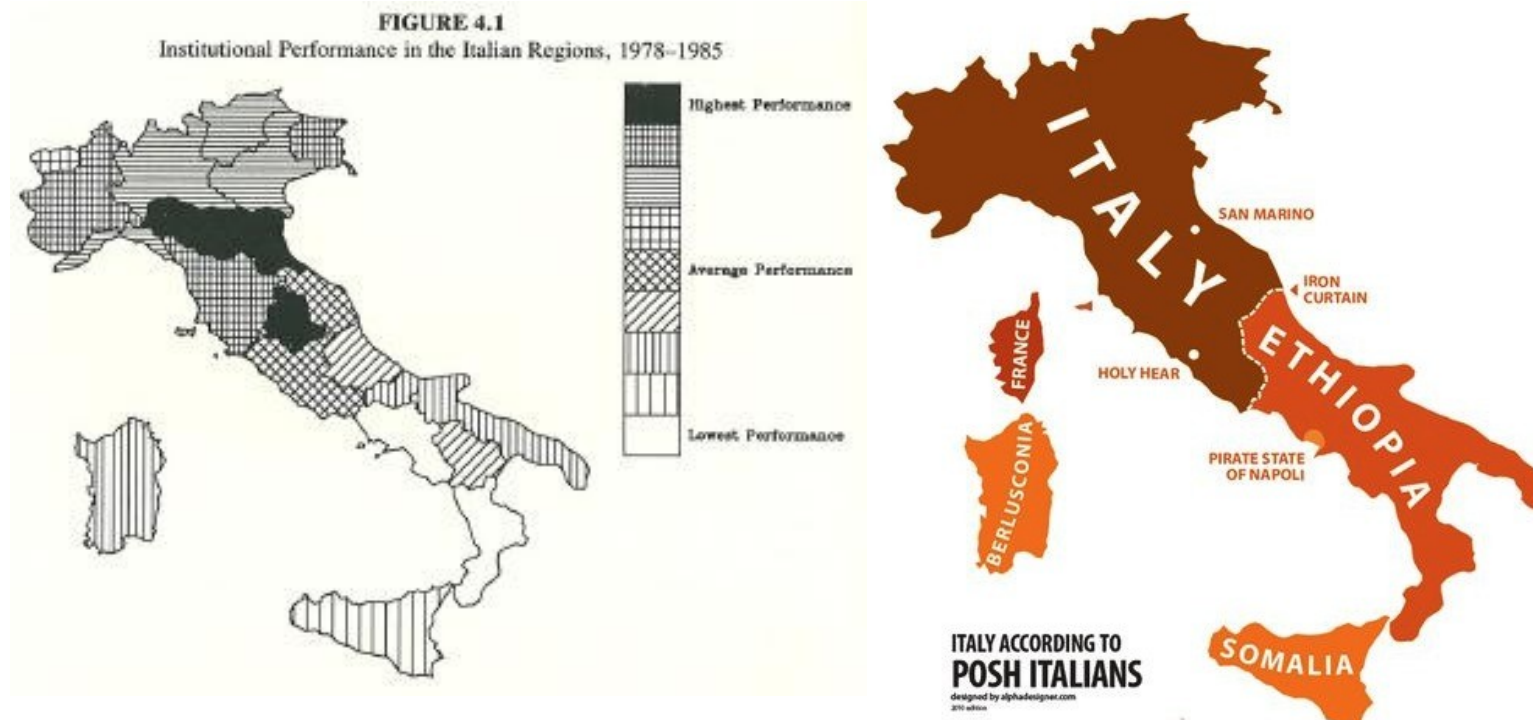
- Makroúroveň vs. mikroúroveň
- Nevyčerpává se používáním
- zdroje, ke kterým má jedinec přístup díky kontaktům s druhými lidmi a díky svému členství v různých skupinách („známosti“), jde o soukromý statek
- Zdroje uložené ve vztazích mezi lidmi, které mohou pomoci vyřešit dilemata kolektivního jednání, jde o veřejný statek

Sociální kapitál na makroúrovni (Putnam)

- *„connections among individuals – social networks and the norms of reciprocity and trustworthiness that arise from them“*
- Svazující vs. přemostující
- Svazující: generuje důvěru dovnitř komunity, souvisí především s primárními vztahy
- Přemostující: souvisí s občanskostí, usnadňuje organizaci skrze slabé vazby

Sociální kapitál na makroúrovni (Putnam)

- Celkově spíše klesá
- Sociální vztahy klíčové pro demokracii i socio-ekonomickou modernizaci

Sociální kapitál na makroúrovni (Putnam)

- Tři hlavní komponenty: důvěra, sociální normy a povinnosti, sociální sítě a sdružení
- Síť občanské angažovanosti
 - Podporují vznik norem obecné reciprocity a podporují nárůst důvěry
 - Umožňují koordinaci a komunikaci, umožňují překonávat dilemata kolektivního jednání
 - Snižují pobídky pro oportunistus
 - Jsou zakořeněny v tradicích spolupráce
 - Rozšiřují u aktérů pocit „jáství“

Bowling Alone (Putnam)

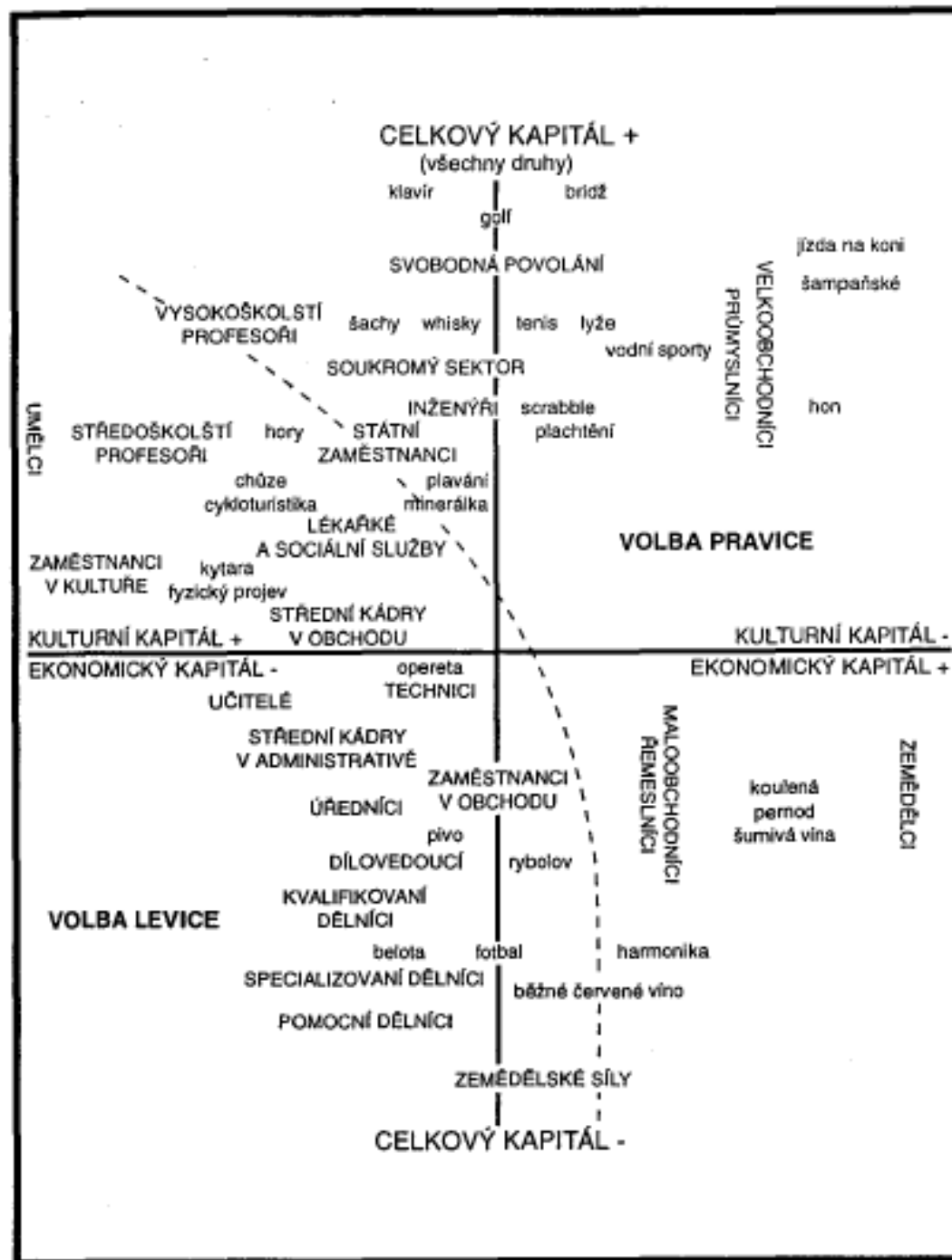

- Američané se postupně přestávají politicky angažovat (nechodí k volbám, na veřejné shromáždění, atd.), roste nedůvěra ve vládu.
- Celkové klesá členství v různých spolcích a organizacích, vč. těch náboženských, odborových, dobrovolnických, vč. bowlingových asociací: individuální počet hráčů roste, ale počet lidí hrajících v ligách klesá
- Když lidé hrají sami, nepodílejí se na sociálních interakcích, debatách, atd.
- Proč tedy klesá sociální kapitál v USA?
- Nejde o demografické změny, časté stěhování nebo návrat žen do práce. Hlavní příčinou jsou technologie které individualizují volnočasové aktivity – televize, internet, sociální sítě...

Sociální kapitál na mikroúrovni (Bourdieu)

- Skutečnost je vztahová
- Analýza nerovností ve společnosti, analýza aktérů a jejich sociálních pozic
- Sociální pozice není měnitelná snadno ani rychle
- Sociální svět se skládá z různých sociálních polí
- Pozice každého jedince v každém takovém poli je dána různým množstvím různých forem kapitálu – ekonomického, kulturního a sociálního)
- Symbolický kapitál – uznání (např. čest)

Sociální kapitál na mikroúrovni (Bourdieu)

- Každé sociální pole – umění, vzdělávání, právo, politika, ekonomie – různý profil s různou důležitostí různých forem kapitálu
- Formy kapitálu – produkce a certifikace – je zajišťována různými aktéry kteří definují šance ostatních získat dobrou pozici na daném poli
- Sociální kapitál: množství vazeb, které daný jedinec má a může mobilizovat; závisí na množství kapitálu, který vlastní ti, ke kterým je tento jedinec připojen

Sociální kapitál na mikroúrovni (Bourdieu)

- Sociální kapitál je vždy závislý na jiných formách kapitálu
- „Model stanoví vzdálenosti, předurčující pravděpodobnost setkání, příbuzností, sympatií nebo i touhy: konkrétně řečeno, pro lidi situované v prostoru nahoře je velmi nepravděpodobné manželské spojení s lidmi situovanými dole, protože za prvé mají malou naději se s nimi fyzicky setkat (leđa na takzvaných "podezřelých místech", čili za cenu překročení sociálních hranic, jež jsou vedle prostorové vzdálenosti ještě další překážkou), a za druhé, i kdyby se s nimi při nějaké příležitosti letmo a takříkajíc náhodou setkali, nebudou "na sebe slyšet", navzájem si doopravdy rozumět a jedni druhým se líbit. Blízkost v sociálním prostoru naopak ke sblížení předem disponuje: lidé zaujímající postavení v jedné určité omezené čísti prostoru si budou jednak bližší a jednak ke sblížení ochotnější“

Sociální kapitál na mikroúrovni (Coleman)

- Racionální jednání v analýze sociálních systémů
- Definice: je definován svojí funkcí, nejde o konkrétní prvek ale souhrn prvků
- Sociální kapitál povstává ze změn v lidských vztazích (tj. skládá se z určitých aspektů sociální struktury), které usnadňují sociální jednání a přispívá k jiným formám kapitálu (např. lidský)
- Zahrnuje povinnosti, očekávání a důvěru ve struktury, informační kanály, normy a sankce
- Je produktivní, umožňuje dosahování cílů, které by jinak dosaženy nebyly.
- Může nabývat různé podoby (kulturní vazby, organizační vztahy, občanská kultura)

Sociální kapitál na mikroúrovni (Coleman)

- Sociální kapitál je podporován určitými formami sociální struktury:
 - uzavírání a zhušťování sociálních sítí (mezigenerační, intragenerační)
 - organizacemi, které „přežily“ svůj původní účel

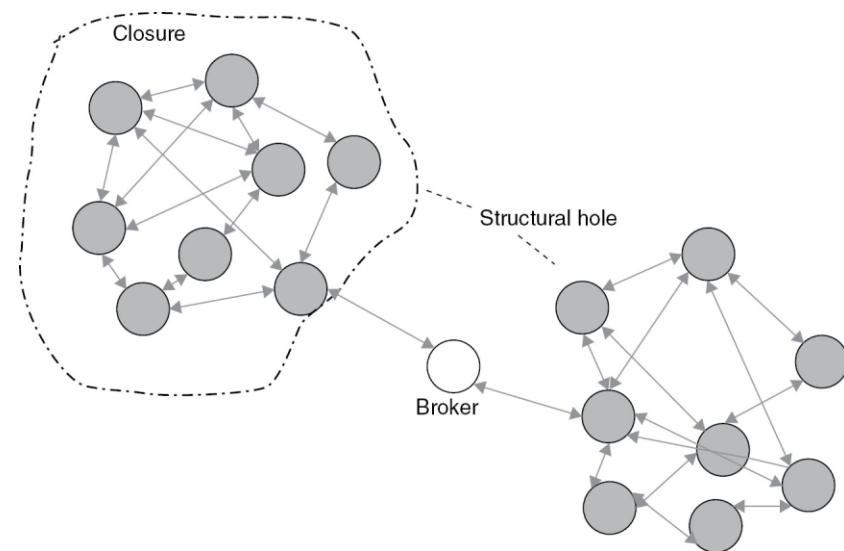
Jak měřit?

Dimensions	Indicators
Networks	
Participation in voluntary organizations	Passive participation (sum scale) Active participation (sum scale)
Sociability	Socializing with friends (3-point scale) Socializing with family (3-point scale)
Trust	
Generalized trust	Trust in others in general (single item)
Trust in institutions	Trust in (welfare) state institutions (Likert scale)
Civism	
Trustworthiness	Civic commitment and morality (Likert scale)
Political engagement	Discussing and following politics (sum scale)

Van Oorschot, W., Arts, W., & Gelissen, J. (2006). „Social capital in Europe: Measurement and social and regional distribution of a multifaceted phenomenon.“ *Acta Sociologica* 49: 149–167.

Sociální kapitál v kontextu SNA

- R. Burt – strukturální mezery vs. koncentrace vazeb sítě
- Koncentrovaná síť vztahů: snižuje riziko spojené s transakcemi a důvěrou (zvyšuje to důvěru, usnadňuje kooperaci)
- Přemostění strukturálních mezer: mezery jsou příležitosti k přidané hodnotě jejich propojení (poskytují široký a rychlý přístup k informacím a jejich kontrole)
- Koncentrovaná síť může být kritická pro získání hodnot z přemostění strukturálních mezer

Seminář

Subgroups

- Dense interaction within some parts of the network – cohesive subgroup
- Members often share norms, goals, ideals
- Membership may be used to explain some outcomes
- Visual identification of subgroups is not always adequate

Two approaches

- Bottom-up: analysis starts from identifying patterns in the dyads and their combinations (**cliques, clans, cores ...**)
- Top-down: analysis starts from the network as a whole and broader underlying processes (**components, factions ...**)

Cliques

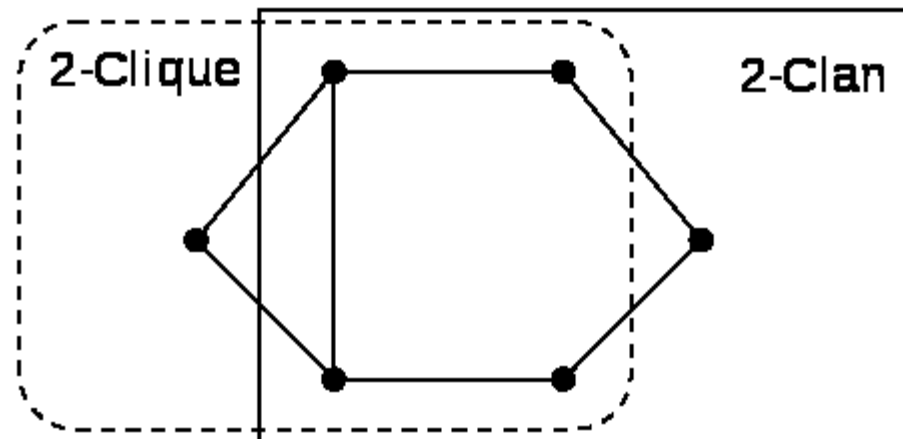
- Maximal connected subgraph
- subset of actors in which every actor is adjacent to every other actor in the subgroup and we cannot add any more actors and not violate the first condition
- Cliques may overlap – when there are too many cliques
- Clique-membership matrix
- Clique participation matrix – min 0, max 1, in-between – connections to members of clique/ connections needed to become a member of a clique

N-cliques

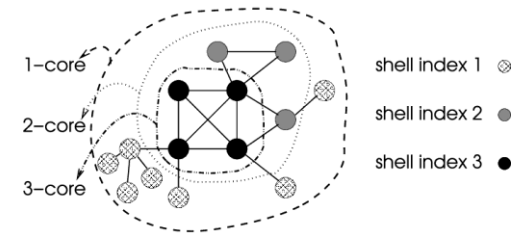
- Not-so-maximal connected subgraph
- alternative is to define an actor as a member of a clique if they are connected to every other member of the group at a distance greater than one
- **Every actor must be no more than n-steps away from every other actor.**
- Friend of a friend – path of length 2
- A member may be connected to the clique by a node which is not a member of a clique

N-clans

- Vs. N-cliques
- **An n-clan is an n-clique in which (a) all actors are connected by paths of length $\leq n$, and (b) every node is also a member of the n-clique.**
- N-clan - forcing all ties among members of an n-clique to occur by way of other members of the n-clique

Other types of subgroups

- **K-plexes:** actors may be members of a **clique** even if they have ties to all but **K** other members (node is member of a clique of size n if it has direct ties to $n-k$ members of that clique)
- **K-cores:** maximal **group** of actors, all of whom are connected to some number (**K**) of other members of the group [The **coreness** of a vertex is k if it belongs to the k -core but not to the $(k+1)$ -core]
- **F-groups:** maximal groups made up of "strongly transitive" and "weakly transitive" triads (for valued networks)
 - : A strong tie triad is formed when, if there is a tie XY and a tie YZ , there is also a tie XZ that is equal in value to the XY and YZ ties.
 - : A weakly transitive triad is formed if the ties XY and YZ are both stronger than the tie XZ , but the tie XZ is greater than some cut-off value.

Components

- sub-graphs that are connected within, but disconnected between sub-graphs
- directed graphs: weak component is a set of nodes that are connected, regardless of the direction of ties vs. strong component requires respecting the direction of ties to be in the same component

Bi-Components

- Cutpoint: if this node is removed, the structure becomes divided into un-connected parts - blocks

Factions

- Partition of nodes into the predetermined number of cohesive groups
- Vs. cliques – no multiple membership
- Applicable to valued data

Literatura

- COLEMAN, JAMES. 1988. "SOCIAL CAPITAL IN THE CREATION OF HUMAN CAPITAL." AMERICAN JOURNAL OF SOCIOLOGY 94: 95-120.
- GRANOVETTER, MARK. 1985. "ECONOMIC ACTION AND SOCIAL STRUCTURE: THE PROBLEM OF EMBEDDEDNESS." AMERICAN JOURNAL OF SOCIOLOGY 91:481-510.
- CROSSLEY, Nick. 2010. Towards Relational Sociology. Abingdon: Routledge.
- PRELL, Christine. 2012. Social Network Analysis: History, Theory & Methodology. Los Angeles: Sage.
- KNOKE, David, and Song YANG. 2008. Social network analysis. Thousand Oaks: Sage.
- BORGATTI, Stephen P., Martin G. EVERETT and Jeffrey C. JOHNSON. 2013. Analyzing Social Networks. Thousand Oaks, CA: Sage.